Minister Edukacji

DWST-WFPO.055.7.2026.ML
Warszawa, 14 września 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-64-1706/26

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie Pani Ewy Moniki Kaliszuk, złożone na 64. posiedzeniu Senatu RP w dniu 6 sierpnia br., w sprawie sposobu ustalania liczby wychowanków burs szkolnych stanowiącej podstawę naliczania potrzeb oświatowych.

Szanowna Pani Senator,

odpowiadając na Pani oświadczenie w sprawie sposobu ustalania liczby wychowanków burs szkolnych stanowiącej podstawę naliczania potrzeb oświatowych, przekazuję poniższe informacje.

Od 2025 r. zmianie uległ system finansowania jednostek samorządu terytorialnego. Z dniem 25 października 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Nowa ustawa wprowadziła zmianę podstawy naliczania dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT i CIT z podatku należnego na dochody podatników co wpływa na wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie ich dochodów własnych.

W zakresie finansowania zadań oświatowych określono, że dla jednostek samorządu terytorialnego od 2025 roku są naliczane kwoty potrzeb oświatowych zamiast wcześniej naliczanych środków w ramach subwencji oświatowej i tzw. dotacji przedszkolnej.

Podział potrzeb oświatowych pomiędzy poszczególne jednostki samorządu terytorialnego na rok 2026 został dokonany zgodnie z zasadami przyjętymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 lipca 2025 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026[1].

W algorytmie podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych na rok 2026 r. uwzględniono – w odniesieniu do uczniów korzystających z internatu bądź bursy, następujące wagi:

P_{78} = 1,500 dla wychowanków internatów i burs;

P_{79} = 0,500 dodatkowo dla wychowanków internatów i burs, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

[1] Dz.U. z 2025 r. poz. 1032

telefon: + 48 22 34 74 100
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

Al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Warto zaznaczyć, że w obu przypadkach do naliczenia potrzeb oświatowych uwzględnia się liczbę uczniów w bursie lub z wykazaną daną dziedzinową w dniu 15.06.2026 oraz średnioroczną liczbę uczniów korzystających z internatu/bursy.

Należy jednak podkreślić, że zgodnie z instrukcjami dotyczącymi wykazywania danych w SIO wychowanków burs, w przypadku maturzystów pobyt w bursie wykazuje się do końca roku szkolnego, tj. do 31 sierpnia i nie należy pobytu kończyć wcześniej, np. w momencie zakończenia zajęć dydaktycznych. Stosowne wyjaśnienia są dostępne m. in. na stronie:

https://pomoc.sio.gov.pl/faq/pytanie-dotyczace-pobytu-w-bursie-wychowankow-ktorzy-w-danym-roku-szkolnym-ukonczyli-szkole-czy-w-przypadku-przypisania-do-bursy-data-zakonczenia-pobytu-ma-byc-faktyczna-data-wyprowadzki-czyli-dzien/

Łączna kwota potrzeb oświatowych nie stanowi źródła dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego źródłami dochodów JST są dochody własne, dotacje celowe z budżetu państwa oraz subwencja ogólna.

Łączna kwota potrzeb oświatowych jest natomiast elementem kalkulacyjnym służącym do ustalenia poziomu dochodów danej jednostki samorządu terytorialnego. Jej wysokość nie jest zatem równoznaczna z wysokością wydatków, jakie dana jednostka ponosi na realizację zadań oświatowych ani nie stanowi mechanizmu refundacji tych wydatków.

W związku z powyższym ocena sposobu ustalania kwoty potrzeb oświatowych dla burs szkolnych i internatów nie może być dokonywana wyłącznie poprzez porównanie tej kwoty z rzeczywistymi kosztami funkcjonowania poszczególnych placówek. Wysokość wydatków ponoszonych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego jest bowiem uzależniona od szeregu czynników, w tym od lokalnych uwarunkowań organizacyjnych, poziomu zatrudnienia, liczby wychowanków oraz standardu i sposobu realizacji zadań.

Porównywanie kwoty potrzeb oświatowych do wydatków ponoszonych przez samorząd na oświatę w sposób analogiczny do funkcjonującej przed 2025 r. części oświatowej subwencji ogólnej nie odzwierciedla zatem konstrukcji obecnego systemu finansowania. W poprzednim stanie prawnym część oświatowa subwencji ogólnej stanowiła dochód jednostki samorządu terytorialnego. Obecnie kwota potrzeb oświatowych nie jest przekazywanym dochodem, lecz elementem służącym określeniu poziomu potrzeb finansowych jednostki samorządu terytorialnego w ramach całego systemu dochodów samorządowych.

Należy również zauważyć, że istotą algorytmu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych jest dokonanie podziału określonej na poziomie krajowym kwoty pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego w sposób możliwie obiektywny i sprawiedliwy, z uwzględnieniem zróżnicowania zakresu i specyfiki realizowanych przez nie zadań oświatowych. Poszczególne elementy algorytmu, w tym liczby uczniów i wychowanków oraz przypisane im wagi, pełnią zatem przede wszystkim funkcję kryteriów podziału środków pomiędzy JST, a nie parametrów służących do wyliczenia rzeczywistego kosztu realizacji danego zadania lub funkcjonowania konkretnej szkoły czy placówki.

Zmiana sposobu naliczania kwot potrzeb oświatowych na wychowanków internatów i burs zostanie rozważona na etapie tworzenia algorytmu podziału potrzeb oświatowych na rok 2028 w oparciu o aktualne dane zgromadzone w systemie informacji oświatowej zarówno na dzień 15 czerwca, jak i dane średnioroczne. Na rok 2027 obowiązuje już rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 27 lipca 2026 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2027, więc łączna kwota potrzeb oświatowych została już w całości podzielona.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Henryk Kiepura
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

telefon: + 48 22 34 74 100
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

Al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa